

सर्वाणि रूपाणि भौवादिककूजतिवत् (239) बोध्यानि । ¹मूर्तम्-मूर्तः-मूर्त-वान् । किपि, मूः-मूर्छौ-मूर्छः ; क्तिनि ²मूर्तिः, ³मूर्छितः, ⁴मूर्छा, इत्यादीनि रूपाण्यस्य धातोः विशेषेण भवन्ति ।

(1289) “मुर्वी बन्धने” (I-भ्वादिः-575. अक. सेट्. पर.)

मूर्वकः-र्विका, मूर्वकः-र्विका, मुमूर्विषकः-षिका, मोमूर्वकः-र्विका ; मूर्विता-त्री, मूर्वयिता-त्री, मुमूर्विषिता-त्री, मोमूर्विता-त्री ; इत्यादीनि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिकगूर्वतिवत् (416) ज्ञेयानि । ⁴मूर्वा, ⁵मौर्वी, मूः-मुरौ-मुरः, इमानि रूपाणि अस्य धातोः विशेषः । शतरि ⁶मूर्वन् इति ।

(1290) “मुष स्तेये” (IX-कृचादिः-1530. अक. सेट्. पर.) [अ]

‘अयं द्विकर्मकः’ इति मा. धा. वृत्तिः ।

मोषकः-षिका, मोषकः-षिका, ⁶मुमुषिकः-षिका, मोमुषकः-षिका ; मोषिता-त्री, मोषयिता-त्री, मुमुषिता-त्री, मोमुषिता-त्री ; इत्यादीनि सर्वाणि रूपाणि भौवादिकपोषतिवत् (1026) ज्ञेयानि ।

1. निष्ठायाम्, ‘न ध्याख्यापृमूर्छिमदाम्’ (8-2-57) इति नस्वनिषेधे रूपमेवम् ।

‘राल्लोपः’ (6-4-21) इति छकारस्य लोपः । दीर्घः ।

2. ‘क्त्विक्तौ च सञ्जायाम्’ (3-3-174) इति क्तिचि रूपमेवम् ।

3. मूर्छाऽस्य सञ्जाता इत्यर्थे ‘तदस्य सञ्जातं तारकादिभ्य इतच्’ (5-2-36) इतीतच्-प्रत्यये रूपम् ।

4. ‘गुरोश्च हलः’ (3-3-103) इत्यकारप्रत्ययः ।

5. मूर्वाया विकार इत्यर्थे ‘तस्य विकारः’ (4-3-134) इत्यणि ङीपि च रूपमेवम् ।

6. क्त्वासनोः ‘रुदविदमुष—’ (1-2-8) इति नित्यं क्त्विविधानात्, ‘रलो व्युप-धात्—’ (1-2-26) इति वैकल्पिकं क्त्वं न । तेन सञ्जन्ते सर्वत्र एकमेव रूपमिति ज्ञेयम् । एवं क्त्वाप्रत्ययेऽपि मुषित्वा इत्येकमेव रूपम् ।

A. ‘अदूर्णचित्ताः परिमूर्छितव्रताः स्फूर्णमया अप्रयुशः कृतोञ्छनाः ।’ धा. का. 1-29.

B. ‘दुर्दूर्विधून् धूर्वितुमेव गूर्वणं मूर्वन्तमापूर्वितपर्वताध्वरम् ॥’ धा. का. 1-73.

[अ] ‘मुष हिसार्थः’ इति भ्वादिष्वपि क्षीरस्वामी पपाठ । अन्यैः सर्वैरप्य-पाठादस्माभिरयं न लिखितः ।